

Svar på skriftligt spörsmål SSS 138/2022 rd

Svar på skriftligt spörsmål om biometriska pass som utfärdats i Donetsk- och Luhanskområdena

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 138/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Timo Heinonen/saml m.fl.:

Är regeringen medveten om de säkerhetsproblem som är förknippade med pass som utfärdats i Donetsk- och Luhanskområdena och

uppfyller passen i fråga rätten enligt Schengenkonventionen att fritt få komma till EU?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Hot som gäller invandring bedöms kontinuerligt mellan PTG-myndigheterna. Myndigheterna följer situationen och utbyter uppgifter om sina hotbedömningar och enskilda hotfulla omständigheter med såväl nationella som internationella partner. Hot som beror på kriget i Ukraina, bland annat säkerhetsfrågor som gäller pass och verksamhet av en främmande stat som hotar samhället, är föremål för gemensam bedömning. Nödvändiga operativa anvisningar har getts till alla gränsovergångsställen. Det täta samarbetet mellan säkerhetsmyndigheterna skapar en stark grund för att hindra olaglig invandring och förebygga verksamhet som hotar samhället i Finland.

De personer som anländer via östgränsen ska uppfylla alla förutsättningar för inresa då de anländer till landet. De ska ha ett gällande resedokument och ett visum eller ett uppehållstillstånd, om ett sådant förutsätts. Kodexen om Schengengränserna innehåller bestämmelser om gränskontrollåtgärder som riktar sig mot personer. Lagstiftningen ger gränsbevakarna stora befogenheter att reda ut bland annat resans syfte och resenärens bakgrundsuppgifter.

I samband med gränskontrollen utreds avgångsplatsen och destinationen för en tredjelandsmedborgare, syftet med den planerade vistelsen och därtill granskas vid behov de handlingar som uppvisats till stöd för dessa uppgifter. Till stöd för gränskontrollen utnyttjas nationella, europeiska och internationella register och samarbetet mellan säkerhetsmyndigheterna.

En avsevärd del av de personer som anländer till Finland via östgränsen omfattas av visumplikten. I behandlingen av en visumansökan bedöms förutsättningarna för inresa i landet och det eventu-

ella hot som den som ansöker om visum utgör för medlemsländernas säkerhet. Utifrån de utredningar som gjorts i visumprövningen har de finländska myndigheterna en bra uppfattning om de personer som kommer till landet och syftet för deras inresa.

Schengenstaterna har tillsammans fattat beslut om tredjelandsmedborgares rörelse i deras områden och om de visum som de behöver. Därtill har varje Schengenstat bestämt vilka resedokument som godkänns för medborgare i olika stater vid ankomsten till landet. Uppgifterna är offentligt tillgängliga på utrikesministeriets webbplats.

Personer som anländer till Schengenområdet med ryska pass omfattas av visumplikt. Ryssland utfärdar ryska pass också i de områden som landet ockuperat. Finland godkänner dock inte pass som utfärdats efter den 24 april 2019 till invånare i Donetsk- och Luhanskområdena i Ukraina, vilka bor utanför det område som den ukrainska regeringen administrerar, såvida passinnehavaren inte varit rysk medborgare före datumet i fråga. Finland godkänner inte heller pass som Ryssland beviljat till invånare i Krim eller Sevastopol, såvida inte passinnehavaren varit rysk medborgare före annekteringen.

Vad gäller Ukraina godkänns såväl ett ukrainskt biometriskt pass som ett gammalt icke-biometriskt pass som resedokument till Finland. Det är möjligt att komma till Schengenområdet visumfritt med ett ukrainskt biometriskt pass, men av resenärer med gamla icke-biometriskt pass förutsätts därtill ett visum. Ukrainare som bor i Donetsk- och Luhanskområdena kan skaffa ett pass som godkänns av Finland av en ukrainsk myndighet i ett område som administreras av Ukraina. Pass som är utfärdade av folkrepublikerna Luhansk och Donetsk i separatistområdet godkänns dock inte i Finland. Tillsvärdare har dock inte pass som utfärdats i Luhansk- eller Donetsk-områdena observerats vid gränskontrollerna.

Enbart finska och ryska medborgare har kunnat resa med Allegro-tågförbindelsen. Största delen av dem som anlänt till landet med Allegro har varit personer som har ett uppehållstillstånd i ett EU-medlemsland och är i transittrafik eller dubbelmedborgare i ett EU-medlemsland och Ryssland. Trafiken med Allegro har avbrutits från och med den 28 mars 2022. Alla som uppfyller förutsättningarna enligt statsrådets beslut som fattats den 10 mars 2022 om restriktionerna i trafiken över de yttre gränserna (giltighetstiden för begränsningarna har förlängts beslut som fattats den 7 april 2022) har i sin tur kunnat resa in via gränsövergångsställena på landsvägar vid östgränsen. En person som anländer till landet ska utöver de krav som hänför sig till bekämpningen av pandemin även uppfylla de övriga förutsättningarna för inresa. De som rest via gränsövergångsställena på landsvägar har i huvudsak varit dubbelmedborgare, EU-medborgare som reser tillbaka till sina hemländer eller personer som reser till Finland utifrån nödvändiga orsaker.

Kriget i Ukraina har ökat gränstrafiken, men på grund av reserestriktionerna och visumkraven i anknytning till bekämpningen av pandemin är den totala trafikvolymen trots detta avsevärt lägre

än före coronapandemin. I den rådande situationen har gränskontrollmyndigheterna goda förutsättningar att granska förutsättningarna för inresa i landet för en person som anländer till landet och hans dokument.

Helsingfors 12.4.2022

Inrikesminister Krista Mikkonen